

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1983-1984

27 JULI 1984

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer J. Valkeniers —

**houdende regeling van de opvang vóór en na de
schooluren en op schoolvrije dagen van kinderen uit het basis-
en secundair onderwijs**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Tijdens de laatste jaren is het aantal effectieve lesuren in het basis- en secundair onderwijs voortdurend gedaald. Op normale schooldagen wordt er les gegeven tussen 8 uur 30 en 12 uur en tussen 13 uur 15 en 16 uur. Daarnaast echter is de lijst van de dagen waarop geen onderwijs meer verstrekt wordt, steeds langer geworden :

1. de woensdagnamiddag,
2. de zaterdag,
3. de maanden juli en augustus (vaak beginnend eind juni en doorlopend tot begin september),
4. veertien dagen met Pasen,
5. veertien dagen met Kerstmis,
6. één week met carnaval,
7. één week met Allerheiligen,
8. de talrijke officiële en semi-officiële feestdagen,
9. de dagen vrijaf die de school op eigen initiatief mag toekennen,
10. de dagen waarop de leerkrachten deelnemen aan pedagogische conferenties.

Vermits de ouders die werken, hetzij in de privé-sector, hetzij in overheidsdienst, nooit meer dan vijftientig dagen per jaar vakantie hebben, rijzen voor hen vrijwel onoverkomelijke moeilijkheden inzake de opvang van hun kinderen tijdens deze talrijke schoolvrije dagen. Zelfs in de gezinnen waar vader

oudere kinderen vertoeven, leidt de veelvuldige en dagenlange aanwezigheid van de jongere broers of zusters niet zelden tot spanningen. Uiteindelijk gaan heel wat van deze tieners rondhangen op straat, in winkelcentra, in bioscopen, in cafés, discobars enzovoort. Bij een aantal onder hen leidt dit tot vandalisme, diefstal, drug- en alcoholgebruik, seksuele misdrijven en kleine of grote criminaliteit.

Voor gezinnen waar beide ouders buitenshuis werken, zijn de problemen uiteraard nog groter. Vermits zij de hele dag afwezig zijn moeten zij hun kinderen thuis zonder enig toezicht achterlaten (tenzij de grootouders nog leven en in de buurt wonen). Anders moeten de buitenshuis werkende ouders trachten een aantal dagen ziekteverlof te bekomen of – en dit gebeurt steeds meer en meer – hun kinderen meenemen naar kantoor of fabriek. Zowel het extra ziekteverlof als het meenemen van kinderen naar het werk zijn uiteraard niet bevorderlijk voor de rentabiliteit zowel in overheidsdienst als in de privé-sector. Bovendien is het voor kinderen allesbehalve aangenaam dat zij hun vakantie op dergelijke manier moeten doorbrengen.

Het toenemend aantal vakantiedagen in het onderwijs leidt niet enkel tot sociale en maatschappelijke problemen voor ouders en kinderen, het heeft ook een weerslag op pedagogisch en didactisch vlak. De leerkrachten krijgen het inderdaad steeds moeilijker om hun leerstof gezien te krijgen. En dat men niet kome aandragen met het argument dat in ons onderwijs nog heel wat overbodige ballast zou zitten.

De parate kennis en vaardigheid van vele afgestudeerden laten heel wat te wensen over. Ondernemingen of overheidsinstellingen die geschikt personeel zoeken, staan telkens weer verbijsterd over de gebrekkige kennis en opleiding van de kandidaten die zich aanbieden voor een betrekking. Vele sollicitanten blijken niet in staat foutloos te schrijven of keurig te spreken en geven blijk van een ontstellende onwetendheid inzake het bedrijfsleven, de overheidsinstellingen en administratie, de sociaal-culturele sector, de sociale wetgeving, de ziekteverzekering enzovoort. De literaire en cultuurhistorische bagage is eveneens beneden alle peil.

Welke zin heeft het uit te pakken met nieuwe technologieën zoals informatica en burotica wanneer men vaststelt dat heden ten dage het **vaak** zeer veel moeite kost om een degelijke typist(e) of rekenkundig opsteller te vinden. Een verkeerd begrepen drang naar vernieuwing en democratisering en meer maatschappelijke vorming heeft niet zelden geleid tot nivelleren en een gebrek aan deskundigheid en vaardigheid.

Onderwijs blijft hoe dan ook nog altijd in belangrijke mate het aanleren van een aantal vaardigheden en het bijbrengen van kennis. Zoniet vervalt men tot een zinloze „spielerei” waarmee noch de maatschappij noch de toekomstige volwassene zelf gebaat is. In afwachting dat een ernstig herzien van ons onderwijssysteem zal leiden tot het opnieuw centraal stellen van een aantal prioriteiten, kan gepoogd worden tijdens de talrijke schoolvrije dagen de opleiding en de vorming van de leerlingen bij te werken door didactische en culturele activiteiten (bezoek aan fabriek, ziekenhuis; overheidsadministratie, museum, theater, cultureel centrum enzovoort). Sommige schoolvrije dagen kunnen ook gebruikt worden om een leerling die met een bepaald vak moeilijkheden heeft, bij te werken dank zij een meer individuele aanpak.

Dit voorstel van decreet wil enerzijds een oplossing bieden voor de moeilijkheden waarmee de ouders geconfronteerd worden op schoolvrije dagen en anderzijds de leerlingen betere mogelijkheden verschaffen tot algemene vorming en bijscholing. In een tijd van toenemende werkloosheid is dit aller-

minst een overbodige luxe.

De hier voorgestelde maatregelen hebben bovendien het bij komende voordeel werkgelegenheid te verschaffen aan heel wat werkloze leerkrachten. Vermits hier gestreefd wordt naar een didactisch verantwoorde opvang spreekt het vanzelf dat daarvoor een beroep dient gedaan te worden op gekwalificeerd personeel. Het volstaat dus allerm minst dat de kinderen bewaakt zouden worden door iemand die een krant of boek leest of een breiwerk afwerkt. De middelen vereist voor deze opvang dienen te worden gehaald uit het budget van de werklozensteun, waar dit geld thans zonder enige arbeidsvreugde wordt uitgekeerd aan mensen die niet beter vragen dan zich ten dienste te stellen van de gemeenschap.

Ten slotte wil dit voorstel meer uniformiteit brengen op het vlak van de voor- en naschoolse opvang en de opvang tijdens vrije dagen. Thans bestaan er ter zake te veel verschillen tussen de onderwijsinstellingen.

J. VALKENIERS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet.

Artikel 2

Elke onderwijsinstelling waar basis- en/of secundair onderwijs wordt verstrekt, is er toe gehouden de opvang te verzekeren van de kinderen vóór en na de schooluren en op schoolvrije dagen.

Artikel 3

De opvang zoals bepaald in artikel 2 dient ten minste verzekerd te worden op de gewone werkdagen vanaf 7 uur tot 18 uur.

Artikel 4

De opvang moet geschieden door voldoende gekwalificeerd personeel met dien verstande dat ten minste één personeelslid moet instaan voor twintig kinderen vóór en na de schooluren en dat ten minste twee personeelsleden moeten instaan voor twintig kinderen op schoolvrije dagen. Er mogen niet meer dan twintig kinderen per lokaal worden opgevangen.

Artikel 5

Het personeel waarvan sprake in artikel 4, moet bestaan uit personen in het bezit van een diploma van kleuterleidster of elke andere titel die toegang geeft tot het verstrekken van onderwijs.

Artikel 6

Het personeel heeft tot taak de kinderen op een pedagogisch verantwoorde wijze bezig te houden door het beoefenen van activiteiten die zowel ontspannend als instructief zijn.

Artikel 7

De Vlaamse Executieve bepaalt het statuut en de bezoldiging van het personeel.

J. VALKENIERS
